

незалежність у прийнятті рішень; здатність бути лідером; здатність постійно самовдосконалюватись; прагнення професійного росту; прагнення досягти високої якості кінцевого продукту; стресостійкість. Всі ці позиції, притаманні майбутньому спеціалісту як індивідууму будуть відігравати значну роль у його подальшій професійній роботі, у відносинах з колегами і сприятимуть високій конкурентоспроможності його на професійному ринку праці.

П. В. Сацький, канд. іст. наук,
кафедра політисторії

ІСТОРИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ СТУДЕНТАМИ «ІСТОРІЇ СУЧАСНОГО СВІТУ»

Робота зі студентами економічних спеціальностей на заняттях з предмету «Історія сучасного світу» показує, що багато із них не усвідомлюють сенсу та місця вивчення історії у процесі їхнього становлення як фахівців. Відповідно, ефект від викладання дисципліни знижується, а тому втрачається комплексність сприйняття знань, умінь і навичок у процесі здобуття вищої економічної освіти.

Тому важливо, викладаючи майбутнім фахівцям економічних спеціальностей історію, акцентувати увагу під час навчального процесу на значенні економічних спеціальностей у процесі діяльності суб'єктів історичного процесу. Як то держав, партій та організацій, політичних й державних діячів тощо. Ефективніше засвоювати історію студентам може допомогти демонстрація впливу на становлення сучасних економічних систем та економічних спеціальностей, котрі вивчаються в КНЕУ, соціально-політичних процесів тривалих у часі, котрі є об'єктом вивчення історії. Такий підхід дасть змогу розкрити студентові місце його спеціальності в соціально-політичних процесах та усвідомити своє місце в суспільстві. Разом з тим, дозволить усвідомити необхідність якісного сприйняття отримуваних ним у процесі навчання знань, умінь і навичок.

Важливо допомогти студентові цілісно охопити суспільно-політичні процеси сьогодення, спираючись на досвід минулого. Це, у свою чергу, допоможе йому моделювати своє місце в них. Моделювання можливо застосовувати вивчаючи історію на семі-

нарських заняттях та під час індивідуально-консультаційної роботи.

Студент отримує змогу практично моделювати історичні ситуації, оцінюючи те чи інше історичне явище чи процес й екстраполюючи себе як майбутнього фахівця на досліджувані ним під час навчання соціально-політичні процеси минулого. Скажімо, роблячи спробу оцінки прийняття тим чи іншим політичним діячем відповідного рішення з точки зору фахівця, котрим студент прагне стати завершивши навчання і спираючись на наявні базові знання. У результаті він має можливість оцінити правильно й об'єктивно свій вибір професії та свої можливості реалізуватися у обраній спеціальності, а також спробувати прогнозувати своє майбутнє. Відповідно, студент, маючи досвід практичної оцінки суспільно-політичних ситуацій і процесів, отримує змогу оцінити свої можливості й скорегувати своє ставлення до навчального процесу, оцінюючи отримувані знання практично.

Для закріплення й наглядності досвіду моделювання слід аналізувану під час навчального процесу ситуацію досліджувати у контексті наочних процесів, котрі в житті переживає студент, у відносинах у середовищі навчальної групи в аудиторії. Адже ця система відносин може бути обрана в якості міні-моделі суспільно-політичного середовища. У такому разі студент, моделюючи історичні процеси й події в середовищі інших студентів, котрі прагнуть стати його колегами, опиняється у конкурентному середовищі. Відповідно, моделювати ситуації слід у процесі дискусії. Викладач же дає змогу висловитися усім студентам щоб максимальна кількість членів групи взяли участь у моделюванні.

Також викладач сприяє тому щоб студенти максимально відчували соціально-економічні й політичні особливості епохи, вивчення якої відбувається у процесі заняття. У процесі дискусії виникає можливість для студентів наочно показати як їхня група стає міні моделлю суспільно-політичних процесів зі своїми стимулами й мотиваціями. Заради наочної демонстрації особливостей епохи, вивчення котрої відбувається на занятті, варто розповісти про особливості навчального процесу в аудиторії у період котрий вивчається. Запропонувати студентам спробувати відчувати особливості досліджуваної епохи під час заняття, максимально відтворити їх.

У процесі дискусії студент отримує змогу відпрацьовувати навички корпоративної культури та досвіду працювати у конкурентному середовищі. Виховання корпоративної культури стає мож-

ливим у процесі пошуку зразка для наслідування із історії та отримання досвіду професійного самовдосконалення.

Моделювання історичних ситуацій дає змогу студентові виробляти стратегічне мислення у спеціальності, котру він здобуває. Даючи оцінку зі стратегічної точки зору процесу опанування спеціальності, студент отримує можливість правильної й суспільно значимої оцінки своїх майбутніх обов'язків, а беручи участь в історичному моделюванні він має змогу відчути себе виконавцем цих обов'язків. Так під час занять виникає можливість виховувати у студента почуття і відчуття відповідальності за якість і творчий підхід до виконання своїх обов'язків. Отже, слід перш за все, організовуючи процес історичного моделювання, зосередитися на тому, щоб для студента була відчутною максимальна повнота суспільних відносин під час навчання в групі. Відповідно, слід демонструвати модель суспільно-політичних відносин на макрорівні на рівні найнижчому у сприйнятті студентів, їх групи, курсу тощо, і показати як суспільні відносини мають тотожні мотивації та система відносин із відносинами на рівні міні-моделі-групи. Це забезпечить додаткову наочність моделювання.

Таким чином, виникає можливість застосовувати індивідуальний підхід при вивченні дисципліни «Історія сучасного світу» студентами, працюючи із ними в умовах лекційного потоку й семінарської групи, а також, раціоналізувати індивідуально-консультаційну роботу.

*М. М. Свердан, канд. екон. наук, доц.,
кафедра фінансів*

МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Освітній процес може бути описано багатьма параметрами. Найяскравішою серед кількісних характеристик є щорічне зростання чисельності студентів вищих навчальних закладів; бажання отримати вищу освіту чимдалі стає все більш зрозумілим через її інтегруючу роль в забезпеченні конкурентоспроможності як кожного окремо взятого вищого навчального закладу, так і країни в цілому, що визначається найбільш потужним фактором — якістю вищої освіти.